

Eredmények, tervek a József Attila Megyei Könyvtárban

A 2000. év a megyei könyvtár életében és működésében a stabilizáció, a szakmai megerősödés éve volt. Úgyszólván valamennyi munkacsoportunk, részlegünk megerősödött szakmailag. Ezt nem létszámbővítéssel, hanem a képzett szakemberek belső átszervezésével oldottuk meg. Új munkaszobát is sikerült felszabadítani azzal, hogy a kiürített irattárat szerverközpontnak rendeztük be, ezáltal felszabadult a korábbi számítógépes szoba. Mindent összevetve: az olvasószolgálati osztály munkatársainak többsége nyugodtabb, kulturáltabb körülmények közé került. Ezzel párhuzamosan felújítottuk az *Új Forrás* szerkesztőségének helyiségeit, és megkezdődött egy „elfekvő raktár” kialakítása.

A másik jelentős stabilizációs, illetőleg erősödési folyamat a számítástechnika terén zajlott le. Pályázatok útján megfelelő számítógépekhez jutottunk. Az év jelentős eseménye honlapunk elkészítése volt. Először a honlap szerkezetének tervét készítettük el, majd kijelöltük egy-egy terület felelősét. Az anyagok elkészülte és lektorálása után ültünk le a rendszergazdákkal és néztük át képernyőn az anyagot, ekkor került véglegesítésre. Szeptemberre, a könyvtári hétre úgy készült el, hogy a külön gyermekkönyvtári honlap még nem került föl a gépre. Tudomásul kellett vennünk, hogy ez egy külön szakma, amit meg kell tanulni. Ha rendszeresen gondozni, és ahol szükséges, frissíteni akarjuk az anyagot, akkor ezt nem bízhatjuk rá a rendszergazdákra, hiszen ők általában hetente egyszer jönnek, és több mint 40, állandóan valahol meghibásodó gépet javítanak, és karbantartják a hálózatot. Jelenleg Ábrahám Mónika kapta ezt a feladatot, aki most tanulja a készítés technikáját, így a naprakészség a jövőben nem okoz gondot.

Intézményünk szolgáltatáscentrikus, valójában minden lényegi tevékenységünk ebbe az irányba mutat. Az évente itt megforduló 100 000

könyvtárlátogató, és a személyesen ugyan meg nem jelenő, de az interneten és a könyvtárközi és egyéb szolgáltatásaink sokaságán keresztül ide számító könyvtárhasználók is joggal várják el egy megyei könyvtártól a legmagasabb szintű szolgáltatásokat. Ennek kulcskérdése ma is a jól képzett könyvtáros. Elmondhatjuk, hogy a megyei könyvtárnak még sosem volt olyan jól képzett, összeszokott munkatársi gárdája, mint napjainkban. Technikai felszereltség tekintetében is elfogadható pozícióban vagyunk. A zömmel pályázati pénzekből beszerezett, összesen 6 szervergép és 35 munkaállomás már nem jár messze a jónak mondható 50-es gépszámtól. Erre alapozódnak szakmai terveink, mely szerint:

2003 végére ténylegesen is befejezzük a közel 300 000 kötetet érintő „honosítást”, azaz az elektronikus rekatalogizálást. Ebből következik, hogy a 2001. évi munkatervben növelni kell az erre a munkatípusra fordítható munkaórák számát, a szerződéses munkák mennyiségét, és - a költségvetésben - az erre fordítható bértömeg nagyságát.

A mindennapi olvasószolgálati munkát - többek között a számítógépes adatbázisok folyamatos használata miatt is - erősíteni kívánjuk. Az olvasói térben növeljük az ügyeletes könyvtárosok számát, azaz a szaktájékoztatóban bevezetjük a kettős ügyeletet. Felmérő jellegű vizsgálatot végzünk az olvasói igények és a könyvtári szolgáltatások egybeesésének kérdéseiről, ellentmondásairól az információáramlást akadályozó, nehezítő tényezők elhárításának érdekében.

Aktívabbá és intenzívebbé kívánjuk tenni a szakmai-módszertani, a helytörténeti szaktevékenységet és a nemzetiségi könyvtári ellátás mindennapi gyakorlatát. Ide tartozik - többek között - a könyvtárközi kölcsönzés modernizációja, határfokának és gyorsaságának lényeges növelése, továbbá a megye összes többi

könyvtárával való kapcsolat bővítése, a megyei könyvtár mint információs szolgáltató központ hatókörének és intenzitásának növelése.

Legfontosabb feladataink egyike a gyerekek olvasáskultúrájának gondozása, segítése. E téren is szép eredményeink voltak 2000-ben, s ezekre joggal építhetünk az idei esztendőben is.

Az olvasók kiszolgálásának elengedhetetlen feltétele a kiegyensúlyozott gazdálkodás. Az elmúlt évben voltak ezzel kapcsolatosan nehézségek. Az ígéretek ebben az évben biztatóak, de változatlanul szükség van a pályázati lehetőségek bővülésére, ezek kihasználására. Az olvasószolgálati bevétel mellett rendkívül fontos a házi nyomda és a könyvkötészet munkája. E terület fejlesztése is nélkülözhetetlen, technikai felszerelésének egy része balesetveszélyes, elavult.

Perspektivikusan szemlélődve kikerülhetetlenül áll előttünk a megyei könyvtárnak kormányzati címzett támogatásból megvalósítandó bővítése. 1964-ben adták át a jelenlegi könyvtárépületet, amely már akkor sem volt túlméretezett. Azóta immáron 37 év telt el, számos új feladat vált természetessé, amihez a feltételek szűkösek, vagy teljesen hiányoznak. A mi megyei könyvtárunk nem rendelkezik zenei részleggel, nincsenek kutatószobái, nincs munkavilágítása, raktárai zsúfoltak. Olvasói terei elavultak, korszerűtlenek, a felnőtt olvasói teret kinőtöttük, a gyermekkönyvtár részlege is irreálisan kis területű. A bővítés szakmai tervének előkészítése is megkezdődött az elmúlt évben. Ez hosszabb távú feladat, de már napjainkban gondolni kell a fejlesztésre.

Takács Anna
könyvtáros
József Attila Megyei Könyvtár

A könyvtárközi kölcsönzésről

Az olvasónak - lakóhelytől függetlenül - joga van ahhoz, hogy az őt érdeklő dokumentumhoz hozzájusson. Az igények differenciálódásával, az egész életen át történő tanulás nélkülözhetlenségének megjelenésével, a könyvtárak növekedésével a könyvtárközi kölcsönzés szerepe folyamatosan nőtt.

Ebben a szolgáltatási formában is óriási változásokat hozott a számítógép. Egyre több könyvtár rögzítette állományának teljes vagy legalábbis nagy részét számítógépes adatbázisba, amelyek interneten hozzáférhetővé váltak.

Közös keresők jöttek létre A könyvtárközi kölcsönzés segítője, az Országos Dokumentum-ellátó Rendszer (ODR) lehetővé tette a dokumentumok beszerzési keretének bővítését, a több könyvtár adatbázisában való egyidejű keresést és az azonnali kérés indítását. Ma már alig van könyvtár, amely visszautasítaná az elektronikus levélben indított kérést.

Szeretnénk megmutatni, hogy hogyan alakult a József Attila Megyei Könyvtárban az elmúlt három év könyvtárközi kölcsönzése, amióta mi is tagja vagyunk az ODR-nek.

Saját olvasónknak más könyvtártól kértük

Kérések:						Teljesítés:	
Kelt.	Ikt.sz.	Könyv	Xerox	Egyéb	Össz.	Darab	%
1998	1-562	72	20		92	73	79
1999	1-634	86	63		149	126	84
2000	1-890	229	30		259	198	76

Statisztikai adatainkból kiderül, hogy erőteljesen növekedett a kérések száma. Ma már az olvasóink is megbízhatóbbnak tartják ezt a szolgáltatást, mint évekkkel ezelőtt. Gyakran

velük együtt keressük meg azokat a könyvtárakat az interneten, ahol a kért dokumentum elérhető. Ezt örömmel vesszük, mert úgy érzik, részesei a folyamatnak, és egyben tanulják a

különböző keresési stratégiákat. Előny, hogy az ODR tagkönyvtárak ingyen - beleértve a postaköltséget is - kölcsönöznek a könyvtárközi keretében.

Bár a kérések száma megháromszorozódott, a teljesítés aránya lényegében nem változott.

Ez annak is köszönhető, hogy nem nyugszunk bele egy-egy elutasításba, újra indítjuk a kéréseket mindaddig, míg az olvasó által adott határidő le nem telik.

Más könyvtártól kapott kérések

Kapott kérések:						Ebből:			Teljesítés:	
Kelt.	Ikt.sz.	Könyv	Xerox	Egyéb	Össz.	Továbbít.	Előjegyz.	Vissza	Darab	%
1998	1-562	358	88	25	471	72	32	35	332	70
1999	1-634	417	62	4	483	56	33	46	348	72
2000	1-890	535	95	1	631	100	41	74	416	66

Folyamatos emelkedést mutat a más könyvtárraktól érkezett kérések száma is. A megyénkben lévő kisebb könyvtárak beszerzési kerete igen alacsony, sokszor kénytelenek olvasók igényeit a mi könyvtárunkon keresztül kielégíteni. Ma már az esetek többségében ezek a könyvtárak is elektronikus levélben küldik kéréseiket. Itt már a teljesítési arány korántsem olyan jó, mint az általunk kért dokumentumoknál. Viszonylag magas a továbbítások száma. Ez főleg a vizsgaidőszakban fordul elő, amikor a főiskolások és egyetemisták nem jutnak hozzá az előírt irodalomhoz saját oktatási intézményük könyvtárában. Állományunk gyarapításánál igyekezzünk figyelembe venni ezeket a igényeket. Élünk az ODR adta anyagi lehetőséggel, nagyobb példányszámban vásároljuk azokat a dokumentumokat, amelyek gyakran szerepelnek a könyvtárközi kölcsönzésben.

Nagy előny, hogy az esetek többségében lerövidült a hozzájutás ideje. A kivételek abból adódnak, hogy még mindig nincs teljes körű leltérfelirat (talán majd a MOKKA), és, hogy hol van egy adott dokumentumból kölcsönözhető, még kevésbé tudjuk. Előfordul, hogy némely kérésünk hetekig bolyong a könyvtárak között, míg végre előkerül kölcsönözhető példány, de van, hogy egyáltalán nem kapunk semmit, az olvasónak pedig magyarázkodhatunk.

Kezdeményezésünkre ma már működik a könyvtárközi kölcsönzéssel foglalkozó kollégák levelező listája, melyen remélhetőleg egyre több könyvtár képviselteti majd magát. Az ODR tagkönyvtárak azért, mert a küldési kötelezettségük fokozottabb, a kisebb könyvtárak pedig azért, mert szűkebb lehetőségekkel rendelkeznek, de e-mail már tudnak levelezni. A listára olyan kéréseket lehet feltenni, amelyeket vagy nem találunk meg különböző adatbázisokban, vagy már több könyvtár visszautasított, mert nincs szabad, kölcsönözhető példánya. Feliratkozni a következő módon lehet:

kvtkozi-request@bibl.u-szeged.hu címre írjuk a parancsot tartalmazó levelet: **subscribe** - ez lehet a subjectben, vagy a levéltestben. A feliratkozó levélre kapunk egy megerősítést kérő levelet, amely egy replyvel visszaküldendő.

Ha további információra van szükség, Ördög Évánál lehet érdeklődni:

palotase@bibl.u-szeged.hu

Éljünk ezzel a lehetőséggel is. Szeretném, ha minden könyvtáros számára természetessé válna, hogy saját könyvtárán kívül a többi könyvtár állománya is a rendelkezésére áll az olvasók igényeinek kielégítésére.

Fátrai Erzsébet Márta
könyvtáros
József Attila Megyei Könyvtár
2800 Tatabánya, Fő tér 2.
kvtkozi@jamk.hu

A honlapunkról

A *Téka/Téma* 2000. augusztusi számának egyik cikkében már találhattunk egy rövidke utalást arról, hogy elkészült a József Attila Megyei Könyvtár honlapja, részletesebb beszámolót azonban azóta sem olvashattunk róla. Ezúton szeretném e hiányosságot pótolni.

A honlap készítéséből szinte minden kolléga kivette a részét, így változatos tartalmú, gazdag és meglehetősen alapos ismeretanyag gyűlt össze, amit profi informatikus kollégáink egy ízlésesen megszerkesztett, jól átlátható honlappá alakítva tettek fel az Internetre.

A főoldalon a legfontosabb információk találhatóak. Ezek közé tartozik a könyvtár nyitva tartása, postai- és e-mail címe valamint telefonszáma. Innen érhető el az online katalógusunk is, amiben több szempont szerint lehet a már a számítógépen feldolgozott könyvtári állományunkban keresni. (Számítógépen van az egész gyerekkönyvtári állomány, a felnőtt szépirodalom, a szabadpolcon található szakirodalmi művek. A honosítók jelenleg a raktárban levő szakirodalom 320-as raktári jelzetű részét dolgozzák fel.)

Az online katalógusban szerző, cím és téma szerint lehet kutatni. A keresést pontosíthatjuk két műveleti operátor, a „vagy” valamint az „és” használatának segítségével. A találatokról részletes leírást is kérhetünk.

Szintén a címlapon található az a négy fő témakört, amiről a következő internetes oldalakon bővebb információt kaphatunk.

Az első témakör kitér a könyvtár történetére, alapító okiratára, a könyvtárhasználati szabályokra (pl.: beiratkozás, kölcsönzés stb.), a

gyerekkönyvtárra, a helyismereti gyűjteményre, a nemzetiségi állományra, és itt található a megye közgyűjteményeiben (múzeum, levéltár, főiskolai könyvtár, városi könyvtárak) előfizetett folyóiratok listája. Olvashatunk itt a könyvtár kiadványairól és kiadói tevékenységéről is. (*Új Forrás, Téka/Téma, Évfordulónaptár, Hírünk az országban*).

A második témakör az éppen aktuális könyvtári hírekről, a könyvtár rendezvényeiről, a megyénkről írt legújabb cikkekről és a legfrissebben beszerzett könyvekről tudósít.

A harmadik a megyénkben található könyvtárak főbb adatait tartalmazza (könyvtár neve, címe, telefonszáma, a könyvtár vezetőjének neve, az állomány nagysága, az olvasók száma). Erről az oldalról közvetlenül elérhetjük a megyében található könyvtárak honlapjait is.

A negyedik blokk, amely a Kapcsolódások nevet kapta, magába foglalja a könyvtárunkban dolgozók e-mail címét, és biztosítja a fontos könyvtárak és könyvtári adatbázisok (pl.: Hunopac, MEK, Közelkat), közhasznú információk (pl.: menetrend, British Council, időjárás), művészeti és kulturális honlapok és internetes keresők elérhetőségét. A honlapot havonta frissítjük!

A közeljövőben egy hasonlóan színvonalas gyerekkönyvtári honlappal szeretnénk meglepni olvasóinkat!

Javaslatokat, véleményeket szívesen fogadjuk a www.jamk.hu internetes címen!

Ábrahám Mónika
könyvtáros
József Attila Megyei Könyvtár

Körmendi Géza új könyvéről

Tata és Tóváros, a mai kisváros előd községei történetének kutatója, Körmendi Géza több évtizedes történészi, néprajzi munkásságának legújabb darabja *A tatai téglá- és cserépgyárak története* című helyi iparág-történeti mű. Megjelentetését tatai vállalkozók és az önkor-

mányzat támogatása tette lehetővé. E tényből is látszik, hogy a helyi közösség nem kis része fontosnak tartja saját múltjának, hagyományainak ápolását. Ezen keresztül a köztudatban meghonosodott Tata = idegenforgalom közhe-lyen is változtatni kíván. A fürdőváros, pihe-

nőhely csak egyik jellegzetessége, történeti előzményekre támaszkodó ismérve a városnak. A jövőt megalapozó fejlesztési elképzelések között szerepelni kell a helyi társadalom és gazdaság másik, ugyancsak szervesen a történeti múltban gyökerező közösség-és tudatformáló tényezőjének, az iparnak is.

A helytörténettel párosult üzemtörténet, ipar-ágtörténet megalapozásához szorgos kutató, anyagfeltáró és megőrző fáradozással, rendszeres, komplex módszerre támaszkodó feldolgozó tevékenységgel járult hozzá jelen kötet szerzője. Körmendi Géza több területre kiterjedő munkásságának jelentős vonulatát összegző megállapítás: a helyi adottságokra és lehetőségekre épült tatai kézművesipar mellett (lásd Körmendi alapvető monográfiáját a tatai fazekasságról) a város történelmét alakító tényező volt az építőanyagipar ezen ágának fejlődése is.

Tata múltját uradalmi centrum jellege mellett éppen fejlett kézművesipara, és ennek köszönhető kistérségi központ szerepe határozta meg. A két község egyesítésekor „a város közepes nagyságú gyáripparral, megerősödött mezőgazdasággal, egyre bővülő kisiparral és minden igényt kielégítő kereskedelemmel rendelkezett.” (*Tata és Tóváros története a két világháború között*. Tata, 1998. 26. 1.) Körmendi Géza korszak monográfiában összegzett ezen megállapítását számos kézműves- és kisipar történeti tanulmánya alapozta meg. Ezek sorába illeszkedik *A tatai téglá- és cserépgyárak története* című legújabb kötete is.

Az iparág helyi történeti jelentőségét bizonyítja, hogy az már a 18. század elejétől megalapozta, lehetővé tette az Esterházyak birtokán folytatott és Fellner Jakab nevével fémjelzett nagyarányú építkezéseket. A regionális adottságoknak megfelelően eleinte segédüzemként, saját igényeik kielégítésére működtettek kisebb téglá üzemeket Tatán. A 19. század második felétől a jövedelmüknek csak egy részét felélő földesurak ebben az iparágban is vállalták a tőkés termelésre való áttérést. Ez a típusú kapitalizálódás országos szinten nem játszott döntő szerepet a tőkés fejlődés kibontakoztatásában, helyi jelentősége viszont vitathatatlanul nagy, már csak az üzemnek a lokális társadalom és gazdaság történetében betöltött szerepe miatt is. Az 1887-1948 között a Baji út

közeliében a grófok tulajdonában működtetett gőz-, később elektromos téglagyár az ismertett előzmények után a századforduló előtti gründolási láznak, a századelő konjunktúrájának köszönhetette létrejöttét. A Tata-Tóváros - ugyancsak az Esterházyak nevéhez köthető - vasúti megállóhoz csatlakozó iparvágány mint gazdaságföldrajzi tényező elősegítette a gyár fejlődését. Gazdaságtörténeti érdekesség, hogy az 1990-es évek közepének privatizációs hulláma közepette nem kellően átgondolt magánosítás miatt szűnt meg az üzem.

A 19-20. század fordulójának konjunktúralis viszonyai között épült a magyarországi tőkés fejlődés másik típusát képviselő Ganz Dezsőnek Téglá és Cserépgyára. A bányatulajdonos, kereskedő, gyáros a tatai fazekasok által a 19. század elejétől használt agyag lelőhelye közeliében felépített vállalkozása a II. világháború alatt elpusztult, s ma már semmi nem emlékeztet egykori fénykorára. Anakronisztikusnak tűnhet a szerzőnek kissé keserű hasonlata, de szerintünk az egész iparág helyi eltűnésére vonatkoztatható megállapításával tartalmilag egyetérthetünk: „Szinte úgy járt, mint a legendás Karthágó, csak itt a sóval történő beszántás elmaradt.” (57.1.)

A Tatai Téglaiipari Kft. Téglagyár és elődei 1908-tól c. fejezet a kevés megmaradt írott anyagon kívül egykori munkások szóbeli közlései, visszaemlékezései alapján készült. A néprajzi kutatások során bevett módszer alkalmazásával több fontos - elsősorban technikatörténeti - adatot sikerült megmentenie a szerzőnek. Körmendi itt is - mint egész művében - helyesen ágyazza be az üzem történetét az általános gazdasági-politikai fejlődésmenetbe. A földrajzi-társadalmi környezettel való kölcsönhatás, a rész és az egész, a gyár és a város kölcsönhatásának bemutatása nemcsak módszer, hanem egyik legfőbb mondanivalója is az írásnak.

A Mihály Béla és Társa által alapított Szomódi úti téglagyár utóda ma is működik. 1986-tól már csak cserepet gyárt. 1992-ben Tatai Cserépipari Kft. néven kivált a 19 gyárat irányító Észak-Dunántúli Téglá és Cserépipari Vállalatból. A gyár történetének bemutatásakor is sok érdekes technikai részletet olvashatunk az agyag kitermelésétől a préselésen és szárításon át az égetésig, s így még világosabban látható az ipar-

ág elmúlt száz évének technikai fejlődése. A téglagyári munkások számára épített lakóházak nemcsak életmódbeli és néprajzi ismereteket közvetítenek, de rámutatnak arra is, hogy miként járult hozzá a helyi ipar fejlődése és működése a (mező)város urbanizációs színvonalának emeléséhez, mennyiben segítette elő az üzem az élet-körülmények javulását.

Körmendi Géza e tanulmányának külön értéke a gazdag illusztrációs anyag. Az alaprajzok, fotók, ábrák helyszíni kutatás, volt dolgozók között végzett gyűjtés eredményei, amelyek jól kiegészítik a szakirodalom felhasználásával megírt szöveget. A kettő együtt őrizte meg az egykor szebb napokat látott tatai téglá-és cserépgyárak történetét az utókor, a 21. század számára.

Körmendi Géza tanulmánya színvonalában, történetírói erényeiben a megyei üzem-és ipar-

történeti munkák egyik legjobbja. A témaválasztásból adódó különbségektől, eltérő arányoktól eltekintve olyan kiváló történetíró teljesítmények között jelölhetjük ki e munka helyét, mint Faller Jenőnek a Sopron, illetve Tata környéki szénbányászat múltját tárgyaló alapvető írásai. Körmendi Géza *A tatai téglá-és cserépgyárak története* című összefoglalásának a történettudomány egészének fejlődése szempontjából is fontos mondanivalója van. Igen kívánatos lenne, hogy az ipar(ág)történeti, gazdaság- és társadalomtörténeti összefoglalások minél több ilyen, komplex módszerrel építkező, helytörténettel párosított üzemtörténeti mű eredményeire támaszkodjanak.

(Körmendi Géza: *A tatai téglá- és cserépgyárak története*. Tata, 2000. 63 1.)

dr. Horváth Géza
könyvtáros

József Attila Megyei Könyvtár

RÓLUNK ÍRTÁK

Lexikont mutattak be

Több mint három év szerkesztői és írói munka után megszületett a már régóta várt és hiánypótló dokumentumként tekinthető *Dorogi lexikon*. Tegnap délután 5 órakor mutatták be az Arany János Városi Könyvtárban.

A kiadvány Dorog Város Barátainak Egyesülete és Dorog Város Önkormányzata támogatásával jöhetett létre. A nagyszámú érdeklődő közönségnek Dankó József, a baráti egyesület titkára ismertette a könyvet, majd beszélgetett a szerkesztőkkel, Kovács Lajossal és

Solymár Judittal. Az igényes kiadvány szép ajándék lehet karácsonyra is, mivel a támogatóknak köszönhetően mindössze 800 forintba kerül. A lexikon azért is értékes, mert a település életét meghatározó személyek adatainak ismertetésén túl kiterjed földrajzi tájegységek, területek megnevezésére, társadalmi szervezetek, intézmények történelmi változásaira is. A könyv CD formájában is kapható.

24 Óra 11. évf. 2000. 292. sz. dec. 14. 1.1.

Zsófia Bogláron kap jelvényt Szép magyar

beszéd - Huszonhét diák versengett a könyvtárban

Hétfőn a József Attila Megyei Könyvtárban rendezték a Szép magyar beszéd elnevezésű verseny területi fordulóját. Huszonhét tatabányai, oroszlányi és a két város környékén lévő település iskoláiba járó diák vett részt a vetélkedésen. A zsűri - dr. Farkasné Juhász Krisztina megyei szaktanácsadó, Marosi Józsefné, az oroszlányi József Attila-iskola és Bárdos Virág, a tatabányai Bánki Donát-szakközépiskola tanára - külön értékelt az 5-6. és a 7-8. osztályosok teljesítményét.

A diákok először a szabadon választott szöveget olvasták fel, majd a kötelezőt. Mindannyian ügyesen teljesítették a feladatokat, kevés volt a bakizás, félreolvasás.

Az 5-6. osztályosok közül első lett Seres Annamária (Váci Mihály Általános Iskola, Tatabánya, tanára Ferenczi Györgyné), második Vass Kinga (Kodály iskola, Tatabánya, Vi-

rág Jenőné), harmadik Szabó Tünde (Herman iskola, Tatabánya, Junger Zsuzsanna). A 13-14 évesek mezőnyében Szabó Zsófia győzött (Bárdos-gimnázium, Tatabánya, Piriti Mária, Kiss Adél), második Hajzer Tünde (Árpád gimnázium, Tatabánya, dr. Farkasné Juhász Krisztina), harmadik Palák Marianna (vértesszőlősi általános iskola, Krenner Antalné.) Az élen végzett

diákok az elismerő szavakon kívül szép könyveket kaptak jutalmul. Az idősebbek kategóriájának győztese, Szabó Zsófia képviselheti társait az áprilisi balatonboglári regionális döntőn, ahol átveheti a hétfői városkörnyéki fordulón kiérdemelt Kazinczy-jelvényét is.

24 Óra, 12. évf. 2001. 32. sz. febr. 7. 3.1.

Ünnepi órák Császáron

Pénteken este Császár településen két ünnepi esemény zajlott. Az országos Ökumenikus Hét alkalmából a református templomban tartottak ökumenikus istentiszteletet, amelyen a császári katolikus és protestáns hívők egyaránt részt vettek. Igét hirdetett Solymos Mihály katolikus plébános - rámutatva, hogy Isten keresésében végsősoron egy a keresztények útja.

Az ünnepi istentiszteleten külön műsort adott a Császári Református Férfikórus, Beke

Sándor vezényletével. Végezetül a Református Gyülekezeti Otthonban szeretetvendégségre várták a híveket.

Ugyanezen időpontban a Klubkönyvtárban a magyar kultúra napja alkalmából Pordán Jánosné intézményvezető tartott megemlékezést. A műsorban felléptek a helyi óvodások, az általános iskola tanulói és a zeneiskola növendékei.

Komárom-Esztergom Megyei Hírlap, 6. évf. 2001. 18. sz. jan. 22. 1.1.

Ők aztán tudják, mit hol keressenek... Megyei könyvtárhasználati verseny a Bárdosban

Kedden délelőtt Tatabányán, a Bárdos László-gimnáziumban tartották a Bod Péter könyv- és könyvtárhasználati verseny megyei fordulóját. Tizenöt iskola harmincnégy diákja vetélkedett három korcsoportban. A téma ezúttal az olimpia, a sport volt.

A diákoknak - a vendéglátó iskola könyvtárának felhasználásával - meg kellett találniuk a helyes választ egyebek között arra a kérdésre, ki volt az újkori olimpiai játékok első magyar bajnoka, vagy mi az olimpia jelképe. A hatodik osztályosok között első lett Stróbl Renáta (Somogyi Béla Általános Iskola, Esztergom, tanára Pintér Zoltánné), második Ruttner Diána (Köküti iskola, Tata, Tanczerné Jakus Emőke) harmadik Trescsik Anna (Bábolnai Általános Iskola, Borhiné Benis Piroska). A nyolcadikosok mezőnyében Polacsek Zoltán nyert (Pápay József Általános Iskola, Nagyigmánd, Róth Csaba), második Szalai Vivien (Bárdos gimnázium, Tatabánya, Róka Imréné), harmadik Kinizsi Gábor (Móra iskola, Tatabánya, Rákász Mihály). A tizedik osztályosok között

Csík Veronika (Péché Antal szakközépiskola, Tatabánya, S. Nagy Lajosné) teljesítménye volt a legjobb, második Gula Erzsébet (kereskedelmi szakközépiskola Tatabánya, Lamatschné Pogrányi Mária), harmadik Koczkás Kornél (Péché Antal szakközépiskola, S. Nagy Lajosné). A megyei pedagógiai intézet a korcsoportonként első három helyezettet és az elmúlt években a legtöbb eredményesen versenyző diákot felkészítő tanárokat: Róka Imrénét, Lamatschné Pogrányi Máriát, S. Nagy Lajosné, Hipszki Józsefnét (Fellner Szakközép- és Szakiskola, Tatabánya), Pintér Zoltánnét, Róth Csabát és Tanczerné Jakus Emőkét egy-egy szép könyvvel ajándékozta meg. Az első helyezettek képviselhetik társaikat március végén az országos írásbeli fordulón, amelynek legjobbait hívják meg az áprilisi szóbeli döntőre.

24 Óra 12. évf. 2001. 38. sz. febr. 14. 2. 1.

Szünidőben is hűséges társ a jó könyv

A József Attila Megyei Könyvtár ifjúsági részlegében a két ünnep között is nagy az érdeklődés. Mi több, lényegesen megnőtt a forgalom a téli szünidőben - mondja Világi Orsolya, a könyvtár munkatársa.

A gyerekek kihasználják a vakáció kínálta lehetőségeit. Délelőttöként minden polc előtt áll tudásra éhes nebuló. Sokan a kötelező olvasmányt keresik. *Ábel a rengetegben*, *Vuk*, *A kőszívű ember fiai*, az *Egri csillagok* egyaránt kelendő. A kínálat bőséges, ilyenkor mégis kevés.

A gyermekkönyvtárnak 747 bejegyzett tagja van, a kínálat pedig alig kevesebb, mint harmincnolcezer mű. Legtöbbször az ismeretterjesztő olvasmányt emelik le a polcra. A gyerekeket érdekli a biológia, a földrajz és a saját korosztályukat érintő irodalom.

Érdekes, hogy tipegő apróságok is sokan érkeznek, persze anyu és apu kíséretében. Az sem gond, hogy ők még nem ismerik az ábécét. Sok a szép képeskönyv...

A könyvtárnak pályázatok útján lehetősége nyílt arra is, hogy író-olvasó találkozókat tartson az ifjú irodalombarátoknak. Volt már itt Schmidt Egon ornitológus, Marék Veronika, a gyermekirodalom mestere. Hallhattak a kisdíjak előadásokat az egészséges életmódról, a kábítószer veszélyeiről. Szívesen jönnek a rendezvényekre, feloldódnak, és sokat kérdeznek a kötetlen hangvételű összejöveteleken.

Tóth Sándor

24 Óra, 2000. 303. sz. dec. 29. 3. l.

A Magyar Könyvtárügyért Alapítvány kuratóriuma úgy határozott, hogy 2001. évi tevékenységének egyik fő célja a Magyar Könyvtárosok Egyesülete vándorgyűlésén való részvétel támogatása lesz.

**A vándorgyűlés fő témája: „Könyvtár az iskolában - iskola a könyvtárban”,
helyszíne a Nyíregyházi Főiskola,
időpontja 2001. augusztus 9-11.** A támogathatók körét a

kuratórium a következőkben határozta meg:

1. a kistélepüléseken dolgozó, ill. a vándorgyűlés helyétől távol lakó/dolgozó könyvtárosok
2. a nyugdíjas vagy pályakezdő (1-3 éve dolgozó) könyvtárosok
3. könyvtáros ismereteket tanuló diákok.

A támogatás mértéke maximálisan 5.000 Ft/fő lesz. A pályázati lapot a Magyar Könyvtárügyért Alapítványhoz kell eljuttatni: 9021 Győr, Baross Gábor u. 4. (Megyei Könyvtár). A pályázat benyújtásának határideje: 2001. április 9.

A *Kulturális Közlöny* 5. számában megjelent a kulturális szakemberek továbbképzéséhez alapított, a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériumának akkreditációs bizottsága által elfogadott képzési programok listájának első része.

Szerkesztik: ifj. Gyüsi László, Tata, Móricz Zsigmond Városi Könyvtár
dr. Horváth Géza, József Attila Megyei Könyvtár
Tanczémé Jakus Emőke, Tata, Kőkúti Általános Iskola

Kiadja a József Attila Megyei Könyvtár, Tatabánya, Fő tér 2.
Felelős kiadó: dr. Monostori Imre igazgató
Felelős szerkesztő: Takács Anna
ISSN 1218 9278
Tb.MK. S-1 8/2001